

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001113

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 06-03-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ Ректора Львівського національного університету імені Івана Франка від 01.04.2024 р. № 443

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Літовченко Олена Андріївна

2. Olena A. Litovchenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6120-3627

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 024

Назва наукової спеціальності: Хореографія

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Хореографія

Дата захисту: 14-03-2024

Спеціальність за освітою: Хореографія

Місце роботи здобувача: ДКПЗО "Центр творчості дітей та юнацтва Галиччини"

Код за ЄДРПОУ: 13798057

Місцезнаходження: , Львів, 79017, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 35.051.161_ID 4739

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.49.07.11, 18.49.07.15

Тема дисертації:

1. Репрезентативні властивості хореографічної мізансцени у творенні художнього образу.
2. Representative properties of choreographic mise-en-scène in the creation of an artistic image.

Реферат:

1. У дисертації розглядається питання мізансцени через область досліджень хореографічного мистецтва. Коло пошуків дисертаційної роботи зумовлено потребою осмислення та розбору оцінки хореографічної мізансцени через область хореографії. Попри широку різномірність визначення та властивостей мізансцени, які занотовані на сторінках зі сценічного мистецтва та режисури, у хореографічних теоретичних працях відомості про мізансцену зовсім не розкриті. Таким чином можна констатувати відсутність ґрунтовних досліджень з означеної тематики, що дає змогу стверджувати про наявність прогалів в систематизації теоретичного базису дослідження хореографії, вирішення якого потребує використання міждисциплінарного аналізу. Відтак у дисертаційній роботі вирішено актуальне наукове завдання, яке полягає у розгляді хореографічної мізансцени через призму хореографічного мистецтва та його репрезентативних властивостей у творенні художнього образу. Запропоновано термін «хореографічна мізансцена», з його ознаками, властивостями та характерними рисами у хореографічному мистецтві.

Системно досліджено процеси роботи над виставою, її формотворчих компонентів та взаємозв'язків усіх складових систем у яких простежується характерні риси хореографічної мізансцени. Доведено важливість хореографічної мізансцени як інструмента для виразного створення сценічних образів, а також її вплив на артистичний процес та розвиток театрального та хореографічного мистецтва. Уточнено основні категоріально-понятійні ознаки мізансцени, через визначення та властивості понять та термінів, що раніше використовувались для різних аспектів мистецтва та театрально-хореографічної діяльності. Це дозволяє систематизувати та уточнити термінологію, щоб забезпечити чіткість та однозначність у розумінні хореографічної мізансцени. Набули подальшого розвитку семантика значення та закономірності хореографічної мізансцени та дивертисменту, що стали переконливими для визначення досліджень з питань осмислення та розбору оцінки хореографічної мізансцени, сприяючи розвитку нових технік, методик і теорій, а також впливаючи на сучасні тенденції в застосуванні хореографії в сценічному мистецтві, та прояву виразних ознак мізансцени в хореографічному мистецтві. З огляду на зазначене науковою новизною дослідження є впровадження терміну «хореографічна мізансцена», що представляє собою своєрідну форму мізансцени, яка відноситься до нехореографічних сценічно-мистецьких творів, але ґрунтується на хореографічних аксіомах. Результати дослідження можуть бути використані у підготовці студентів хореографів фахових вищих та передвищих закладів освіти до постановочної діяльності в межах спеціальних курсів «Композиція і постановка танцю», «Мистецтво балетмейстера», «Режисура хореографічних творів», «Практикум з мистецтва балетмейстера» та інші дисципліни. Здобуті результати можуть використовуватися для подальшого теоретичного осмислення втілення балетмейстерських прийомів створення хореографічних творів. Крім того матеріали зазначеної наукової роботи можуть бути використані для реалізації інтегрованих мистецьких театрально-хореографічних проєктів.

2. The thesis explores the topic of *mise-en-scène* within the context of research in the field of choreographic art for the first time. The scope of research for the dissertation work is determined by the need to understand and analyze the evaluation of the choreographic *mise-en-scène* through the field of choreography. Despite the wide heterogeneity of the definition and properties of *mise-en-scène*, which are noted on the pages of stage art and directing, information about *mise-en-scène* is not disclosed at all in choreographic theoretical works. In this way, it is possible to ascertain the absence of thorough research on the specified topic, which makes it possible to assert the presence of gaps in the systematization of the theoretical basis of choreography research, the solution of which requires the use of interdisciplinary analysis. Therefore, the dissertation work solves an actual scientific task, which consists in considering the choreographic *mise-en-scène* through the prism of choreographic art and its representative properties in the creation of an artistic image. The term "*choreographic mise-en-scène*" is proposed, with its features, method of solution and artistic subordination in choreographic art. The processes of work on the performance, its form-creating components and the interrelationships of all component systems in which the characteristic features of choreographic *mise-en-scène* can be traced are systematically studied. The importance of choreographic *mise-en-scène* as a tool for expressive creation of stage images, as well as its influence on the artistic process and development of theatrical art and choreographic art, is proven. The main categorical and conceptual features of *mise-en-scène* have been specified, due to the definitions and properties of concepts and terms that were previously used for various aspects of art and theatrical and choreographic activity. This allows systematization and clarification of terminology to ensure clarity and unambiguity in the understanding of choreographic *mise-en-scène*. The semantics of the meaning and patterns of choreographic *mise-en-scène* and *divertissement* have further developed, which have become convincing for determining research on the issues of understanding and analyzing the assessment of choreographic *mise-en-scène*, contributing to the development of new techniques, methods and theories, as well as influencing modern trends in the application of choreography in stage art, and manifestation of expressive features of *mise-en-scène* in choreographic art. The scientific novelty of this research lies in introducing the term "*choreographic mise-en-scène*" a distinctive form of *mise-en-scène* applicable to non-choreographic art and stage works. It is grounded in choreographic axioms. The research results can be applied in the training of choreography students in specialized higher and pre-higher educational institutions, particularly in staging activities within specialized courses such as

“Dance Composition and Staging”, “Art of the Ballet Master”, and “Directing Choreographic Works”. “Practicum on the art of ballet master” and other disciplines. The obtained results can be used for further theoretical understanding of the implementation of choreographic techniques in the creation of dance works. Additionally, the materials of the specified scientific work can be used for the implementation of integrated artistic theater and choreographic projects.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

1. Літовченко О.А. Художній образ як синтез компонентів хореографічної вистави. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський зб. наук. пр. молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич, 2021. Вип. 38. С. 41–46.
2. Літовченко О.А. Мізансцена хореографічної форми як виразний засіб у сценічному творі. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський зб. наук. пр. молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2022.
3. Літовченко О.А. Репрезентативні орієнтири хореографічних творів в сучасному мистецькому просторі. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський зб. наук. пр. молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2022. Вип. 58., Том. 1. С. 101–107.
4. Litovchenko O.A. Means of harmonization of stage performance in choreographic art. Knowledge. Education. Law. Management Nauka. Oświata. Prawo. Zarządzanie. Lublin : Fundacja Instytut Spraw Administracji Publicznej w Lublinie, 2021. № 7 (43). Vol. 1. Pp. 72–77.
5. Літовченко О.А. Балетна мізансцена – вагома складова хореографічного образу. Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі: зб. Матеріалів I Міжнар наук.-практ.конф., Київ, 19 травня 2016 р. Київ : НАККиМ, 2016. С. 126–131.
6. Літовченко О.А. Мізансцена у балетній виставі як вагома складова хореографічного образу. Хореографічна культура – мистецькі виміри / упоряд. О.А. Плахотнюк. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. Вип. 4. С. 5–13.
7. Літовченко О.А. Значення хореографії у фольклорному традиціоналізмі. Хореографічна культура – мистецькі виміри. / упоряд. О.А. Плахотнюк. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. Вип. 5. С. 35–42.
8. Літовченко О.А. Роль соціальних факторів у розвитку хореографічного мистецтва. Традиції та новації в хореографічній культурі (до 50-річчя кафедри хореографії Київського національного університету культури і мистецтв : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. / упоряд. А.М. Підлипська, ред. Т.В. Кунц., м. Київ, 25 квітня 2020 р. Київ : КНУКиМ, 2020. С. 100–101.
9. Літовченко О.А. Пластика як інтеграційний засіб в сценічному мистецтві. International scientific and practical conference «Cultural studies and art criticism: things in common and development prospects» : conference proceedings, November 27–28, 2020. Venice : Izdevnieciba «Baltija Publishing», 2020. Pp. 82–84.
10. Літовченко О.А. Формування художньо-творчої компетентності в системі підготовки студентів хореографів засобами творення художнього образу. International scientific conference «Interaction of culture, science and art in terms of moral development of modern European society» : conference proceedings, December 28–29, 2021. Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2021. Pp. 99–100.

- 11. Літовченко О.А. Плахотнюк О.А. Виразальні прийоми в процесі втілення ідейно-художнього вирішення хореографічної вистави. Scientific method: reality and future trends of researching: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the I International Scientific and Theoretical Conference, March 24, 2023. Zagreb, Republic of Croatia: European Scientific Platform, 2023. С. 267–268.
- 12. Літовченко О. А. Особливості моторної пам'яті танцівника у процесі виконавської діяльності. Кінезіологія танцю та техніко-естетичних видів спорту : навчально-методичний посібник / упоряд. О.А. Плахотнюк. Львів : СПОЛОМ, 2019. Ч III. С. 11–20.

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: № 0120U101781, № 0123U101589

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Плахотнюк Олександр Анатолійович
2. Oleksandr A. Plakhotnyuk

Кваліфікація: к. мист., доц., 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4130-8653

Додаткова інформація: Web of Science Researcher ID: GSI-9473-2022;
<https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=Eot36Q8AAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Андрощук Людмила Михайлівна
2. Liudmyla M. Androshchuk

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9895-881X

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 58475613900; Web of Science Researcher ID: EJJ-7185-2022;
<https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=hq0lRrIAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Код за ЄДРПОУ: 45307965

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Погребняк Марина Миколаївна

2. Maryna M. Pohrebniak

Кваліфікація: д. мист., доц., 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6863-6126

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=yZzpld8AAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Верховенко Ольга Анатоліївна

2. Olga A. Verkhovenko

Кваліфікація: к. мист., 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5063-3306

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=n1GxE5UAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Національний університет фізичного виховання і спорту України

Код за ЄДРПОУ: 02928433

Місцезнаходження: вул. Фізкультури, буд. 1, Київ, 03150, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кундис Руслан Юрійович
2. Ruslan Y. Kundys

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6374-4811

Додаткова інформація: Web of Science Researcher ID: F-8445-2019;
<https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=BjB-czIAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Берест Роман Ярославович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Берест Роман Ярославович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Жак Ольга Володимирівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна